

Sudionici jedanaestoga susreta *Igmanske inicijative*, održana u Sarajevu 6. i 7. studenoga 2005. godine, usvajaju sljedeću

IZJAVU

Ocjenuje se, u povodu desete obljetnice od potpisivanja Daytonskoga sporazuma, kako je ovaj sporazum osigurao postizanje temeljnoga cilja radi kojega je donesen – zaustavljanja rata na prostorima bivše Jugoslavije i definiranja osnovnih pretpostavki za moguće stabiliziranje tog mira u budućnosti. U tom se smislu izražava zahvalnost međunarodnoj zajednici za učinjeni napor te za osiguranje uvjeta kako bi se održao postignuti mir.

Naglašava se istodobno kako ponuđeni daytonski model za daljnju izgradnju funkcionalne, samoodržive i institucionalno primjereno uređene države, koja se treba zasnivati na suvremenim europskim standardima, nije izdržao zahtjeve životne, političke i povijesne realnosti tijekom minula desetljeća. Daytonski sporazum jest zaustavio rat, ali nije osigurao potrebne i dovoljne uvjete za trajni i pravedan mir.

Konstatira se kako Daytonski sporazum zbog svega ovoga ostaje značajan politički dokument, stvoren u određenu povijesnom trenutku i s određenim ciljevima. On ima svoje povijesno mjesto i nepotrebno je dalje se iscrpljivati u raspravama treba li taj sporazum mijenjati ili ne. Životna realnost, međutim, nadrasla je ovaj sporazum, pa zato treba tražiti nove forme i okvire za prikladniji, svrhovitiji i suvremeniji odnos spram životnih potreba građana BiH, te nove političke realnosti.

Traži se, na temelju prethodne konstatacije, puni angažman svih snaga domaćeg društva da u procesu izgradnje države (*state buildinga*) mnogo brže, učinkovitije, odgovornije i sukladno europskim standardima definiraju i dovrše nužne reforme kako bi država BiH mogla odgovoriti civilizacijskim i životnim potrebama svojih građana danas i u budućnosti.

Preporučuje se usklađivanje ustavnoga okvira države sa zahtjevima trajnoga i pravednog mira, europskim standardima i procesima euroatlantskih integracija te životnim potrebama svih građana BiH, bez obzira na njihove nacionalne, vjerske i sve druge razlike, a sukladno temeljnim načelima vladavine prava.

Zahtijeva se mobilizacija svih snaga u državama regije – potpisnicama Daytonskoga sporazuma – da učine dodatni napor kako bi se u traženju primjerenih rješenja za promjenu Ustava konačno iskoračilo iz koordinatnoga sustava raspada bivše zajedničke države i zakoračilo na nove prostore europskih integracija.

Pozdravlja se, u ovome kontekstu, postignuti napredak zemalja regije u procesima euroatlantskih integracija na temelju individualnih postignuća, uz nastavljanje i intenziviranje uzajamne potpore i pomoći među zemljama regije kako bi se ti procesi odvijali još brže i učinkovitije za sve.

Naglašava se potreba da svaka zemlja «daytonskoga trokuta» pojedinačno snosi punu odgovornost za samostalno djelovanje unutar svojih međunarodno priznatih granica, uz nastavak konstruktivne susjedske suradnje na osnovi ravnopravnosti, nemiješanja u unutarnje stvari drugih država, uzajamnoga uvažavanja i zajednički utvrđene regionalne politike na osnovi europskih standarda.

Podvlači se nužnost da institucije međunarodne zajednice budu i dalje prisutne u Bosni i Hercegovini, uz jasnu projekciju izlazne strategije, te uz konkretnu promjenu mandata - u smislu jačanja savjetodavnih i funkcija usklađivanja, a na temelju punoga partnerstva i zajedničkog djelovanja s domaćim, demokratski izabranim, institucijama i tijelima vlasti.

Ističe se nezamjenjiva uloga nevladinih organizacija, udruga i asocijacija u ovim procesima i njihova obveza da još upornije i ustrajnije rade na jačanju sastavnica građanskoga društva, te obveza državnih institucija i lidera zemalja regije da taj angažman i dalje podupiru.